

FRA pranešimas spaudai

Viena/Briuselis, 2012 m. gruodžio 6 d.

Krizės laikotarpiu teisei į teisingumą būtina skirti daugiau dėmesio

Biudžetų mažinimas esant dabartinei ekonominei krizei neturėtų pakenkti asmens teisėms ir teisei į teisingumą. Šiai temai skirta Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) surengta [2012 m. pagrindinių teisių konferencija](#). Konferencija, pavadinta „*Teisingumas taupymo laikotarpiu. Teisės į teisingumą iššūkiai ir galimybės*“, vyksta Europos Parlamente, Briuselyje. Pagrindiniai pranešėjai: Europos Parlamento pirmininkas, ES už teisingumą, pagrindines teises ir pilietybę atsakingas Komisijos narys ir JT vyriausiasis žmogaus teisių komisaras. Konferencijoje FRA pristatys naują ataskaitą, kurioje nagrinėjamos praktinės teisė į teisingumą diskriminavimo atvejais pasinaudoti trukdančios kliūtys.

„Visos struktūros, tarp jų ir mūsų teisingumo sistemos, dėl krizės patiria vis daugiau sunkumų“, – sako Europos Parlamento pirmininkas Martin Schulz. „Nors mes visi jaučiame užsitęsios pasaulinės ekonominės krizės padarinius, kurie verčia vyriausybes griežtai mažinti biudžetą, tai neturėtų niekaip pakenkti Lisabonos sutartimi užtikrinamoms teisėms“, – teigia Kipro Teisingumo ir viešosios tvarkos ministras Loucas Louca.

Į konferenciją susirinkę aukšto rango sprendimus priimančios asmenys, specialistai ir ekspertai aptars įvairias vykdomos politikos kryptis, įvairių teisinių sistemų ir jų finansavimo mechanizmų privalumus ir trūkumus. Keisdami perspektyviais praktikos pavyzdžiais ir novatoriškais sprendimais, kurie galėtų paskatinti būsimus politikos pokyčius, kaip antai, numatoma ES teisės aktų, draudžiančių diskriminaciją, peržiūra, jie ieškos būdų, kaip krizę paversti proga atlikti reformas.

„Sunkmečiams nesibaigiant, vis daugiau europiečių patiria nepriteklius. Nedarbas Europos Sąjungoje pasiekė aukščiausią lygį per daugiau kaip dešimt pastarųjų metų. Dėl šios priežasties ir dėl to, kad daugelyje šalių nustojo augti atlyginimai, didėja skurdas ir socialinė atskirtis“, – sako FRA direktorius Morten Kjaerum. – „Atpirkimo ožių ieškojimas krizės laikotarpiu gali privesti prie ksenofobijos ir paskatinti kitus pagrindinių teisių pažeidimus. Todėl siekiant užtikrinti teisę į teisingumą krizės laikotarpiu, tam reikia skirti daugiau, o ne mažiau paramos. Paramos mažinimas šiais sunkiais laikais ne tik skatina gausesnius žmogaus teisių pažeidimus, bet ir yra trumparegiškas sprendimas. Teisės į teisingumą užtikrinimas visiems turėtų būti vienas iš svarbiausių klausimų vykstant bet kokioms diskusijoms dėl biudžeto mažinimo“.

Naujoje FRA ataskaitoje „*Access to justice in cases of discrimination in the EU – Steps to further equality*“ (liet. „Teisė į teisingumą diskriminavimo atvejais ES. Tolesni vienodas galimybes užtikrinantys veiksmai“) nagrinėjamas kreipimosi į teismus dėl diskriminacijos procesas, remiantis apklausa aštuoniose ES valstybėse narėse. Joje akcentuojamos kliūtys, su kuriomis susiduria skundų pareiškėjai, ir pateikiami kai kurie sprendimai ir pasiūlymai, pavyzdžiui:

- supaprastinti per daug sudėtingas skundų teikimo ir nagrinėjimo sistemas;
- užtikrinti galimybę naudotis neteisminiais mechanizmais, nes jie gali padėti geriau naudotis teise į teisingumą ir mažinti bendras teisingumo sistemos sąnaudas;
- reikalauti būtiniausių paramos diskriminacijos aukoms struktūrų, pvz., užtikrinti advokato paslaugas ir konsultacijas bei psichologo pagalbą;

- ugdyti supratimą apie lygybę ir įvairovę, ir kurti pagrindinių teisių kultūrą, kurioje pagrįstiems skundams nebūtų kliūčių.

Ataskaitoje tai pat pateikiama pavyzdžių, kaip įvairios valstybės narės jau stengiasi pašalinti teise į teisingumą norintiesiems pasinaudoti kylančius sunkumus.

Ataskaitą žr.: *Access to justice in cases of discrimination in the EU – Steps to further equality*:

<http://fra.europa.eu/en/publication/2012/access-justice-cases-discrimination-eu-steps-further-equality>

Išsamesnės informacijos prašome kreiptis: media@fra.europa.eu

Tel.: +43 1 580 30 642

Pastabos redaktoriams:

- Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA) yra įgaliota teikti įrodymais grindžiamą informaciją Europos Sąjungai ir nacionaliniams sprendimų priėmėjams, ir taip prisidėti prie informacija grindžiamos ir tikslingesnės politikos bei diskusijų pagrindinių teisių srityje.
- Pagal ES teisę Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 47 straipsniai atitinkamai draudžia bet kokią diskriminaciją ir garantuoja teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, taip pat į teisingumą.
- Šį renginį remia Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujantis Kipras.